

RULETA SE JE USTAVILA

J. Votek

Ruleta s stavami mariborske nadškofije se je končno ustavila. Padla zadnja stava, s katero so si skušali priigrati vsaj nekaj ugleda med malimi ljudmi. Da poenostavimo, Zvon ena, ki so si ga prizadevali ohraniti pri življenju, je v stečaju, prav tako škofijsko gospodarstvo Rast. Zvon ena je bil pomemben, saj bi z njegovim životarjenjem podaljševali upanje malim delničarjem, da le niso izgubili svojih vložkov v tem skladu. Žal se je izšlo tako kot z vsem preostalim nadškofijskim premoženjem. Ne samo delničarji, izgubile so tudi novonastale škofije, ki jim je bil po delitveni bilanci zagotovljen del premoženja, ki naj bi ga uporabile za začetek in nemoteno delovanje. Soboška škofija naj bi po delitveni bilanci dobila petino premoženja. Edino, kar je morda ta hip dobro je to, da ji ne bo treba odplačevati petine dolga.

Finančna luknja velika okrog 900 milijonov evrov, pa le ni tako nedolžna stvar, kot se na pogled zdi. Res je, najprej so izgubili tisti, ki so omogočili začetek te velike igre. To so mali vlagatelji, ki so vložili svoje certifikate, pozneje, med največjim razcvetom liberalnega finančnega fundamentalizma, pa tudi svoje prihranke. Vse to v veri, da bo institucija omejila delovanje finančnih lakomnikov. Začetki so bili obetavni, saj so naložbe razpršili v dobro stoječa podjetja, ki so to še danes in imajo še vedno visoko ceno na trgu. Žal se je vzporedno s tem začel napihovati balon, ki ni poznal etičnih pregrad in mej. Se še spomnite trde pornografije na T-2 za ceno komercialnega uspeha na trgu. Če se je našel kdo v njihovih vrstah, ki je opomnil na nevarno igro establišmenta s Krašovcem na čelu, je doživel osebno diskreditacijo in medijski linč na najbolj podel in nizkoten način. Šele zdaj je jasno, da medijska afera o zasebnem življenju nekega duhovnika pred petimi leti, ni bila plod domišljije neke pobožne gospe iz nekega gorenjskega kraja, ampak je bila ta gospa dobro podučena, kako bo odmerjala informacije o spornem duhovniku. Po-

dobnih prijemov so se posluževali tudi pozneje.

Danes je seveda ključno vprašanje, kako se bodo poplačale banke. Te bodo veliko izgubile, toda ne pozabimo, večinoma so svoje terjatve zavarovale s kakovostnimi naložbami v naših, danes še zdravih in mednarodno uspešnih podjetjih, kjer so Zvonovi imeli lastniške deleže. Gre za podjetja, kot je Helios, kjer je Krašovec na podlagi lastništva izsilil tudi nemajhna posojila, ki jih ta ne bodo dobila vrnjena, vendar so v svoji substanci očitno tako zdrava, da bodo to prenesla brez večjih tveganj. Problem je drugod, namreč pri prodaji lastniških deležev. Tu pa se lahko zgodi veliko neprijetnega, saj ni izključeno, da pri teh prodajah ne bi bili v ozadju sovražni prevzemi, ki pa bodo katastrofa za delovna mesta in tudi za nacionalno ekonomijo. Tokrat verjetno ne bo toliko javne skrbi, kot je bilo to v primeru Mercatorja, čeprav bi je moralo biti še več. Ob tem ni vredno prezreti, da tudi vse banke niso v enakopravnem položaju. V tem kontekstu nas lahko skrbi močna vpletenost Abanke in Gorenjske banke. Zvonovi oziroma Krašovec je izredno spretno »tezaril« s t. i. gorenjsko navezo, ki ga je pri njegovem početju hranila s posojili. Spomnimo, kako so parkirali Murine delnice, da ne bi bilo treba Valantu dati prevzemne ponudbe. Je pa še vrsta usklajenih iger, na katere kaže spomniti. Realno se lahko zgodi, da bič božji poleg malih delničarjev oplazi tudi pomurska podjetja predvsem turizem. Če si Abanka in Gorenjska banka ne bosta mogli poplačati terjatev in bodo potrebne dodatne slabitve, bo to zahtevalo dokapitalizacijo teh bank, ki pa jo bodo morali v tem primeru opraviti lastniki, med njimi predvsem Sava, ki je največji lastnik obeh bank. Kaj to pomeni posredno za realni sektor Save, ki ustvarja novo vrednost, je vprašanje, ki bo hitro dobilo odgovor. Delno ga že dobiva s potezami novega vodstva Save Turizma. Zdaj, ko ni več na razpolago kapitala za izčrpavanje, se je začelo pri zniževanju fiksnega dela plač in čiščenju ljudi. Razlika, ki bo nastala na račun mase neizplačanih plač, pa se lahko hitro prelije v pokrivanje novega Savinega brezna.